

The background of the entire page is a photograph of a park at dusk. Several tall, black streetlights with modern, teardrop-shaped fixtures are illuminated, casting a warm glow. In the foreground, a man and a woman are walking away from the camera on a paved path. The sky is a deep blue with some light clouds. In the distance, there are some structures and a flagpole.

PHILIPS

Lighting

Case study

**Ameland zet grote stap vooruit in
energievriendelijke
verlichting**

Gemeente Ameland

Recht doen aan de natuur op Ameland

Een van Nederlands mooiste natuurgebieden is ongetwijfeld Ameland. Zijn fraaie historische dorpskernen, de natuurgebieden met hun onovertroffen flora en fauna en natuurlijk de stranden, maken van Ameland een eiland dat het behouden meer dan waard is. Dat vindt ook burgemeester De Hoop van Ameland. “In de toekomstvisie van onze gemeente is een flinke rol voor duurzaamheid weggelegd. En daarbij past energievriendelijke verlichting. Philips Lighting is wereldwijd een belangrijke speler in de ontwikkeling van verantwoorde verlichting én convenantpartner van Duurzaam Ameland. Daarom vroegen wij Philips Lighting om onze openbare straatverlichting te vervangen door duurzame LED-verlichting.”

De gemeente Ameland wil de komende jaren in samenwerking met bedrijven en onderzoeksinstellingen komen tot een betaalbare en CO₂-neutrale energievoorziening. Daarbij ligt de lat hoog. De gemeente wil een voorsprong realiseren van liefst vijftien jaar ten opzichte van de rest van Nederland. Daartoe richtte ze in 2007 het Convenant Duurzaam Ameland op. Binnen dit consortium overlegt de gemeente Ameland met Philips Lighting, Eneco, GasTerra, Hanzehogeschool Groningen/EnTrance, Liander, NAM en TNO over het verduurzamen van Ameland.

Natuurlijke diversiteit

“Wezenlijk onderdeel van verduurzaming bleek een toekomstbestendige oplossing voor openbare verlichting”, zegt projectmanager Duurzaamheid Luc van Tiggelen van de

gemeente Ameland. “Hier viel een enorme slag te slaan. Toekomstbestendige verlichting moet niet alleen energiezuinig zijn. Ze moet ook ruimte bieden aan effectief grondstofgebruik en aan hergebruik en recycling. Ook vonden wij het belangrijk om lichtvervuiling terug te dringen. Dat is belangrijk voor de instandhouding van de ecologische systemen op Ameland. Philips Lighting begreep onze boodschap. Zij kwamen met aansprekende verlichtingsoplossingen die aansluiten bij ons streven naar een CO₂-neutrale, ecologisch verantwoorde energievoorziening.”

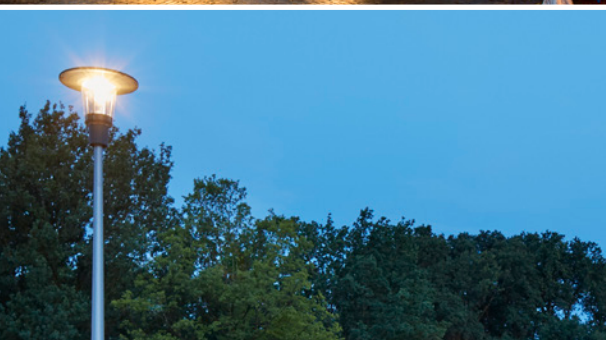
Boorplatform

Het effect van kunstmatige openbare verlichting op ecologische systemen, en dus ook op dieren, is vaak onwenselijk. Uit onderzoek tien jaar geleden bleek dat vogels die in het najaar naar het zuiden trekken, gedesoriënteerd raakten door de verlichting op boorplatforms in de Noordzee. Dat is vaak fataal. “Stel je voor”, zegt Van Tiggelen, “tienduizenden vogels die rondcirkelen boven een boorplatform en niet in staat zijn om door te vliegen. Het overleg dat Ameland hierover had met de NAM, eigenaar van een aantal platforms, was voor Philips aanleiding om aan te schuiven bij het Convenant Duurzaam Ameland. Hierbinnen is het behoud van de ecologische balans een belangrijk thema.”

‘ClearSky is
een schot
in de roos’

Vooroplopen ten opzichte van de rest van Nederland

Besparing

Na verschillende pilots waarbij Philips Lighting testte met verlichting, kon in 2017 een energiezuinig 'connected' LED-verlichtingssysteem op het eiland worden geïnstalleerd. Inmiddels is 85% van alle openbare verlichting aangepast. De rest zal voor het einde van het jaar worden opgeleverd. Het areaal is afgestemd op de behoeften van de Amelanders, maar ook op die van de toeristen die in de zomermaanden Ameland bezoeken. Accountmanager Richard Boerop van Philips Lighting: "In de woonwijken hebben we gekozen voor CityCharm-armaturen. Die zijn voorzien van warmwitte LED-verlichting en GentleBeam-techniek voor optimaal zichtcomfort. De bestaande historische armaturen in de dorpskernen wilde de gemeente graag behouden. Die hebben wij dus voorzien van speciaal ontwikkelde LED-verlichting, ook weer warmwit. Buiten de bebouwde kom staan nu Urban Star-armaturen met blauwgroene ClearSky-verlichting, om vogels niet te storen. Aan de ontsluitingswegen vind je Iridium-armaturen. Het allerbeste is natuurlijk dat alle armaturen op het eiland via internet 'connected' zijn met het Philips CityTouch lichtmanagementsysteem. Hiermee kan de gemeente op afstand de openbare verlichting beheren. Dit levert een enorme besparing op. Doordat de gemeente de verlichting ook precies kan afstemmen op de burger, wordt veel meer service geboden."

‘Duurzaamheid kan voor ons **extra inkomsten betekenen**’

Beeldgevoelige sensoren

Urban Star-armaturen bij de strandopgangen zijn uitgevoerd met Lumimotion. Beeldgevoelige sensoren zorgen er hier voor dat de lichtintensiteit wordt afgestemd op de beweging van bezoekers. Voetgangers, fietsers, honden en traag rijdende auto's worden gedetecteerd, waarna de lichtintensiteit toeneemt. Voor kleine dieren en vogels geldt dit niet. "Een oplossing als Lumimotion is vooral van belang op stillere locaties waar de natuur voorrang heeft en gebaat is bij zo min mogelijk licht, maar waar veiligheid weer wel een rol speelt, zoals bij strandopgangen."

Philips Lighting en duurzaamheid

Deelname aan het Convenant Duurzaam Ameland laat zien wat de rol van een toonaangevende wereldspeler als Philips Lighting kan zijn. “Het verder verduurzamen van Ameland is een krachttoer, die op een complex speelveld wordt gespeeld. Hier liggen nog uitdagingen in het verschiet. Philips Lighting neemt de komende tien jaar de service en het onderhoud van de openbare verlichting voor zijn rekening. Onze rol in dit proces zal de komende jaren dus alleen maar toenemen”, zegt Richard Boerop, accountmanager Philips Lighting.

Duitse en Deense Waddeneilanden

Burgemeester De Hoop is erg enthousiast over het verlichtingssysteem van Philips Lighting, in het bijzonder over de ClearSky-verlichting. “ClearSky is een schot in de roos. De blauw-groene verlichting zorgt ervoor dat wad-, weide- en trekvogels veel minder worden gehinderd. Dat geldt voor Ameland, maar feitelijk speelt het probleem ook op de andere Waddeneilanden, zelfs op de Duitse en Deense eilanden. Ik roep mijn collega's dan ook van harte op om ook daar aan de slag te gaan met ClearSky-verlichting.”

Zichtbaarheid en behaaglijkheid

Ook de Amelanders zelf zijn te spreken over de oplossingen van Philips Lighting. Dat er minder lichtvervuiling is, blijkt met name uit het feit dat er 's nachts meer sterren te zien zijn. En hoewel de sociale veiligheid op Ameland met zijn 3.600 bewoners op orde is, biedt de nieuwe verlichting toch een gevoel van zichtbaarheid en behaaglijkheid. Ook het gemeentelijke duurzaamheidsstreven valt bij de bewoners in goede aarde. Op termijn, als Ameland zijn voorsprong bij het realiseren van een duurzame energievoorziening heeft vergroot, kan dit extra inkomsten betekenen, zo is de overtuiging.

Energie-
neutraal
de toekomst in

Recht doen aan alle eilandbewoners

Project info

Klant
Gemeente Ameland

Locatie
Ameland, Nederland

Philips producten

- CityTouch lichtmanagement
- CityCharm Cordoba met GentleBeam-techniek
- Urban Star
- Iridium
- ClearSky
- Lumimotion
- Klantspecifieke oplossing voor het behoud van bestaande historische armaturen
- Warmwitte LED-verlichting

